

Det undrer mig, at Venstre da ikke har villet stille noget Forslag, hvorved de tilkendegav deres Opfattelse af dette Forhold paa en saadan Maade, at der havde været nogen Mulighed for at tage et bestemt Standpunkt dertil. Det er ikke tilstrækkeligt, at man her ved Sagens anden Behandling tilkendegiver, at man kunde have ønsket en kraftigere Aagerlovgivning, naar Forholdet har været dette, at man ikke paa nogen som helst Maade praktisk har udformet nogen Aagerparagraf. Det forekommer mig, at Venstre skulde have taget sig selv i Nakken og givet sig til at arbejde i Udvalget paa den Maade, at Arbejdet havde ført til positive Ændringsforslag, som vi kunde have taget Stilling til.

Dernæst gjorde det ærede Medlem Hr. Slebsager nogle Bemærkninger om Boligforholdene i Odense og Aarhus og vilde paastaa, at Tallene, der angiver, hvor meget der er bygget i de to Byer, viste, at den Omstændighed, at man havde ophævet Boligrestriktionerne for Odense, havde medført, at der i Odense var bygget meget mere end i Aarhus, hvor man havde bibeholdt Restriktionerne. Jeg tør tro, at jeg ogsaa har noget Kendskab til Boligforholdene i Odense, og jeg kan ganske afgjort sige, at de Tal, det ærede Medlem fremførte, i ingen Henseende er Vidnesbyrd om, at det har været nogen Hjælp for den ene eller den anden Part i Odense at faa Boligrestriktionerne ophævet. Forholdet er dette, at der vel i en Periode blev bygget ret kraftigt i Odense umiddelbart efter, at Restriktionerne blev ophævet; det er rigtigt nok. Der var nemlig en Del Mennesker, som sad i saadanne økonomiske Forhold, at de selv kunde bygge sig en Bolig, og det vil ogsaa ses af Tallene, at der er bygget usædvanlig mange Villaer, Ejendomme med en eller to Lejligheder. Disse Ejendomme er bygget i Villakvartererne, som Odense har paa 3—4 Sider. Men dette Byggeri er forlængst ophørt, og dersom man havde ladet Tingene gaa deres egen Gang, dersom ikke Kommunen sidste Efteraar havde grebet meget kraftigt ind og inden Flyttedagen i Huj og Hast havde tilvejr-bragt en Række Træhuse for sine egne Midler, vilde Bolignøden have været langt større i Odense ved sidste Flyttedag end ved nogen tidligere Flyttedag.

Det, det kommer an paa ved Bedømmelsen af hele Forholdet, er dog dette, om Bolignøden er blevet mindre i Odense, efter at Restriktionerne er ophævet, og den er ikke blevet mindre, den er tværtimod blevet føleligere, og den vilde sidste Oktober Flyttedag have været aldeles uoverkommelig, hvis

ikke Kommunen var tyet til dette usædvanlige i Huj og Hast at bygge en Række Træhuse ude i Byens Udkant, ude ved Bolbro. Det er Boligforeninger, det er Kommunen selv, der har været førende i Byggeriet, og i Øjeblikket ligger Byggeriet i Odense saa at sige helt stille, uagtet der ingen Restriktioner er; og jeg tror ikke, der er nogen som helst Tale om, at Byggeriet kommer til at florere stærkere i Odense end i nogen anden By, tværtimod.

Nej, Huslejerrestriktionerne paavirker aldeles ikke, hverken i positiv eller i negativ Retning, Byggeriet, deri har det ærede Medlem Hr. Johannes Lou saa fuldkommen Ret. Folk bygger ikke nu af den simple Grund, at de anser det for uoverkommeligt at bygge med de Midler, de har til deres Raadighed. Det er forbundet med store Kurstab at bygge — man kommer nu helt op paa en Snæs Procent, ja, maaske endogsaa derover, i Kurstab —, og naar man saa erindrer, at det i Forvejen er dyrt at bygge, er det indlysende, at den private Mand vover sig ikke ud i Byggeriet. Det er i det væsentlige kun Boligforeninger og Kommunerne, der bygger. Desuden kommer der i nogle Tilfælde Byggeprojekter frem, hvor Byggesagførere og visse Grundspekulanter er traadt sammen og indgiver Ansøgning til Ministeriet om at faa Projekter gennemført, som de har udarbejdet; men jeg kan sige, at saa godt som altid er Forholdet dette, at det Beløb, de paagældende i Henhold til Statsboligfondsloven selv skal møde med, er ikke til Stede, naar Byggeriet begynder, de haaber paa, efterhaanden som Byggeriet skrider frem, at kunne drage Fordel af Bolignøden og faa de boligsøgende til at indbetale det Tilskud, der skal indbetales, for at de kan møde med de 10 eller 15 pCt., som det efter Loven kræves, at Bygherren selv skal møde med, for at Byggeriet kan opnaa at komme i Betragtning ved Tildeling af Statstilskud. Det er yderst sjældent, jeg kan sige saa godt som aldrig Tilfældet, at der kommer Ansøgning om et regulært Byggeforetagende, hvor Manden selv møder op med Kapitalen, udover de Tilfælde, hvor der kun bygges et lille Hus med en eller to Lejligheder. Og saa længe vore Pengeforhold er saa vanskelige, som de er nu, antager jeg ikke, at disse i og for sig sørgelige Tilstande kan ændres væsentligt.

Af disse og mange andre Grunde er det nødvendigt, at vi opretholder Boligrestriktionerne endnu en Tid. Det vilde være langt behageligere baade for Regeringen og for Lejere og Ejere, om vi kunde se bort